

Warszawa, 10 lipca 2025 r.

Stanowisko Europejskiej Federacji Ofiar Wypadków Drogowych (FEVR) oraz Stowarzyszenia Partnerstwo dla Bezpieczeństwa Drogowego (PBD) w sprawie obowiązku używania kasków rowerowych w Polsce

Jako niezależne organizacje pozarządowe działające na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce inasiewie, proponujemy wprowadzić generalne ZALECENIE korzystania z kasków przez wszystkich użytkowników pojazdów zdefiniowanych w art. 2 pkt 47-47c PoRD, a OBOWIĄZEK korzystania z nich przez użytkowników tych pojazdów w wieku do lat 16 oraz odpowiednio zmodyfikować art 40 ustawy PoRD. Jednocześnie deklarujemy gotowość do współpracy przy tworzeniu systemowych rozwiązań, których celem będzie skuteczna ochrona życia i zdrowia uczestników ruchu drogowego – zwłaszcza tych najbardziej narażonych niechronionych użytkowników dróg.

Rower jest obecnie jednym z najzdrowszych i najbardziej przyjaznych dla środowiska środków transportu. Formy „aktywnego podróżowania”, takie jak chodzenie pieszo czy jazda na rowerze, mogą przyczyniać się do ograniczenia wielu chorób cywilizacyjnych, w tym otyłości, schorzeń układu krążenia czy cukrzycy. Jazda na rowerze poprawia nie tylko zdrowie fizyczne, lecz także dostępność komunikacyjną do miejsc i usług, zmniejsza zatłoczenie na drogach, ogranicza zużycie paliw kopalnych oraz redukuje zanieczyszczenie powietrza i środowiska. Promując ten coraz popularniejszy środek transportu, nie możemy zapominać o całościowym podejściu do poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego – którego jednym z elementów powinno być stosowanie kasków ochronnych.

Zalecamy spojrzenie na bezpieczeństwo rowerzystów i użytkowników hulajnóg elektrycznych w szerszym kontekście tzw. Safe System Approach – czyli podejścia systemowego, które zakłada ograniczenie możliwości występowania błędów ludzkich, poprawę infrastruktury, skuteczny nadzór i egzekwowanie przepisów, potrzebę długofalowej, profesjonalnej edukacji (zamiast wybiórczo realizowanych kampanii społecznych), a także rozwój opieki powypadkowej. Wszystkie te działania powinny tworzyć spójny i bezpieczny system – nie być pojedynczymi, oderwanymi od siebie inicjatywami. Co równie ważne, wszelkie działania w tym zakresie powinny być oparte na polityce poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego bazującej na rzetelnych badaniach naukowych.

W związku z tym, jako organizacje współpracujące ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO), rekomendujemy zapoznanie się z raportami WHO – „Cyclist Safety: an information resource for decision-makers and practitioners” (2020) oraz „Helmets: a road safety manual for decision-makers and practitioners” (wydanie drugie, 2023). Publikacje te, oparte na badaniach i praktykach prowadzonych w Europie i na świecie, odnoszą się merytorycznie również do argumentów przeciwników wprowadzenia obowiązku noszenia kasków. WHO jednoznacznie popiera stosowanie kasków rowerowych jako skutecznego środka ograniczającego ryzyko obrażeń głowy i mózgu w przypadku wypadków, rekomendując jednocześnie prowadzenie wielu innych uzupełniających działań w tym zakresie – działania te muszą być jednak skoordynowane i prowadzone wielotorowo.

W imieniu Europejskiej Federacji Ofiar Wypadków Drogowych oraz Partnerstwa dla Bezpieczeństwa Drogowego deklarujemy gotowość do współpracy przy tworzeniu systemowych rozwiązań, których celem będzie skuteczna ochrona życia i zdrowia wszystkich uczestników ruchu drogowego.

Katarzyna Dobrzańska-Junco

Wiceprezydent

Europejska Federacja Ofiar

Wypadków Drogowych FEVR

Dorota Olszewska

Prezes Zarządu

Partnerstwo dla

Bezpieczeństwa Drogowego

Europejska Federacja Ofiar Wypadków Drogowych (FEVR) działa na rzecz ochrony interesów ofiar wypadków drogowych oraz poprawy bezpieczeństwa na drogach w Europie i poza jej granicami. Została założona w 1991 roku w Genewie przez prof. Marcela Haegi. Federacja zrzesza organizacje pozarządowe, które oferują pomoc ofiarom wypadków, reprezentują ich głos i działają na rzecz zmian systemowych. FEVR aktywnie współpracuje z instytucjami międzynarodowymi, m.in. ONZ (UNECE), WHO i ETSC. Jest inicjatorem Światowego Dnia Pamięci Ofiar Wypadków Drogowych, uznanego przez ONZ i obchodzonego na całym świecie.

Stowarzyszenie Partnerstwo dla Bezpieczeństwa Drogowego (Partnerstwo) działa na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego i zmniejszenia liczby ofiar wypadków drogowych w Polsce. Od momentu powstania w 2000 roku do 2006 roku było afiliowane przy Krajowej Radzie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Ministerstwie Transportu. W maju 2007 zostało zarejestrowane jako stowarzyszenie i od tej pory jest niezależną instytucją skupiającą przedstawicieli trzech sektorów życia publicznego: biznesu, rządu i organizacji pozarządowych.